مۇزتاۋعا كەلگەن "جاڭا قوناق"

□ شينجۇا اگەنتتىگىنىڭ تىلشىلەرى جاڭ جۇڭگاي، گاۋ حان

"ئامىر، جۇگىر!" بۇل 50 نەشە جىلدىك الدىنداعى كلاسسيك كينو «مۇزتاۋعا كەلگەن قوناق» كلاسسيك ساحنالىق ئەسىزگە ياڭ پايجاڭ شەكارا جاۋنگەرى ئامىردى جۇرەكتەلمكپەن ماحاباتىن نزدەۋگە جىگەرلەندىردى. كوپتەگەن ادام وسى فيلم ارقىلى اڭگىمە جەلسى تۇلعالار ـــ شينجياڭ تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋدانىمەن تانىسقان.

پامير ئۇستىرتىنىڭ شعىس قاپتالىنداعى تاشقورعانىڭ تەڭىز دەڭگەيىنەن ورتاشا بيىكتىگى 4000 مەتردەن استام، ول ئۇستىرتتى، ايازدى، شەكارا ئوڭىردى ئبىر بويىنا جيناعان مەملەكەت بويىنشا بىردەن - ئبىر تاجىك اۋتونوميالى اۋدانى، سوندايـ - اق شينجياڭداعى تەڭىز دەڭگەيىنەن ەڭ بيىك اۋدان.

قاتىناستىڭ شەكتەۋىنە ۇشىراعاندىقتان، تاجىك ۇلتى جان سانى 81%كە تايايتىن وسى ۇسىتىرتتىك شاعىن اۋداندا بۇرىن سىرتتان كەلەتىن قوناقتار سيرەك كەزدەسەتىن. سوڭعى بىرنەشە جىلدان بەرى، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ قىزمەتىنىڭ شكەرلەۋىنە ىلگەرلەۋىنە مەڭزەس، بۇل اراعا كەلىپ، "ئامىر" سياقتى جەرگىلىكتى وررىننىڭ داموي ئۇشىن "جۇگىرىپ"، مۇزتاۋعا كەلگەن "جاڭا قوناقتاردىڭ" قاتارى بارعان سايىن كوبەيدى.

وقۋ ـ اعارتۋعا كومەككە كەلگەن وقتۇشى:

قارلى تاۋ باۋرايىندا تەڭىز كورۋ ارمانىنىڭ تۇڭعىش سەپتى

تەڭىز جاعاسىندا 30 جىل ئومىر سۇرگەن، سانيادان كەلگەن جوۋ بيگىچيان تاشقورعاندا العاش رەت قاردى كورىپ، قۇانعانىنان جىلاپ جىبەرە جازادى.

جوۋ بيگىچيان ـــ تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋدانى قالا، اۋىل جاتاقتى باستاۋىش مەكتەبىنە وقۋ ـ اعارتۋعا كومەككە كەلگەن وقتۇشى. 2011 ـ جىلى سانيا داشياۋ دۇڭتيان كورىنىس ئوڭىرى تاشقورعاندا ئتىل ـ ادەبيەت وقىتۇشسىنىڭ ەرەكشە تاپشى ەكەندىگىن ئبىلىپ، قىزمەتكەرلەردى تاڭداپ تاشقورعانعا وقۋ ـ اعارتۋعا كومەككە جىبەرەدى، ئار توپتاعى وقىتۇشىلار ئبىر وقۋ ماۋسىمى بويىنشا اۋىسا اۋدى، قازىرگە دەيىن شامامەن 50دەي قىزمەتكەر جۇڭگونىڭ ەڭ وڭتۇستىگىندەگى ولكەدەن وسىناۋ "قيىر باتىس جەرگە" كەلىپ ئتىل ـ ادەبيەت، ماتەماتيكا، اعىلشىن ئتىلى ساباقتارىن وقىتتى.

جوۋ بيگىچيان مەكتەپتە 1 ـ جىلدىق پەن 5 ـ جىلدىققا ئتىل ـ ادەبيەت ساباعىن بەرەدى. ونىڭ نازارىندا، بۇل جەردەگى وقۇشىلار قاراپايىم، اقىلدى كەلەدى. "ئبىر وقۋ ماۋسىمنان كەيىن كەتەتىنمدى ايتقان ساينى، وقۇشىلارىم مەنى قاۋمالاپ، قۇشاقتاپ الىپ، كەتپەۋىمدى سۇرايدى".

ئار توپتا وقۋ ـ اعارتۋعا كومەككە كەلىپ قايتقان قىزمەتتەستەرىنىڭ بارلىعى كوپشىلىكپەن ئوز اسەرلەرىن بولسەدى، قىزمەتتەستەرىنىڭ اراسىندا بۇل جەرگە وقۋ ـ اعارتۋعا 2 رەت كومەككە كەلگەندەرى دە بار. "بۇرىن كوپتەگەن بالالار ئوزىنىڭ اتىن دا جازا المايتىن، قازىر، اۋەلى، سزبەن قالجىڭداسا الاتىن بولدى"، ـ دەيدى جوۋ بيگىچيان.

تاجىكتەر انگە جۇيرىك، بيگە شەبەر كەلەدى، بالالار ساباقتان كەيىن جوۋ بيگىچيانگە تاجىكتىڭ ئداستۇرلى بۇركىت ئبيىن بيلەۋدى ۇيرەتەدى. ونىڭ ئوزى دە ساباقتان سىرت ۋاقىتتا وقۇشىلارعا حاياننىڭ جەرگىلكتى سالت ـ داستۇرلەرىن تانىستىرىپ، ولاردى جاقسى وقىپ، داشۇگە وتۇگە ىنتالاندىرادى، "مەن سەندەردى سانيادا كۇتەمىن".

12 جاستاعى نۇريمانگۇل قايىرلا جوۋ بيگىچيانىڭ كلاسسنداعى وقۇشى، ئتىل ـ ادەبيەت ساباعىن وقۇدى ەڭ جاقسى كورەتىن ول پۇتۇڭحۇانى مۇدىرمەي سويلەيدى. ول ەرجەتكەن سوڭ ئبيشى نەمەسە شيپاگەر بولۇدى ارمانداىدى. "كەيىن مەن بۇل جەردەن شعىپ، گۇگۇڭنىڭ قانداي ەكەنىن، تەڭىزدىڭ قانداي بولاتىنىن كورەمىن".

سايلحات بايلىعن اشۇشلار:

ۇلى تاۋ قويناۋىندا داموۇ ورايىنان ورتاق يگىلىكتەندى

تاشقورعاندىعى اينۇلى كورىنىس ئوڭىرى الىر التىن جايلىمنىڭ جانىندا "كۇن باتپاس" اتتى سالت ـ سانا مۇراجاي اسحاناسى بار. اسحانا كەرەكسىز ەتىلگەن ەلەكتر ستانسياسىنان وزگەرتىلىپ سالىنعان، سىرتتاي قاراعاندا كوزگە ەلەۋسىز كورىنگەنمەن، ئۇي ئشى باسقاشا الەم، قاي ـ قاي جەرىنەن تاجىك ۇلتىنىڭ بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارى سىندى مادەنيەت فاكتورلارىن كورۇگە بولادى.

اسحانانى قۇرۇشلاردىڭ ئبىرى جا جۇان اسلىندە سايلحات كاسىبىمەن شۇعىلدانبايتىن. 2019 ـ جىلدىڭ باسىندا تاشقورعانعا شرعاناق شارۇاشلىعن تەكسەرۇگە بارعان ونى پامير ئۇستىرتىنىڭ وزگەشە كورىنىسى مەن مادەنيەتى بىردەن باۋراپ، "كورگەن جەردەن ىنتىق بولىپ قالادى". كەيىن ول "جولشباي قوسلۇدى" ئجون كورىپ، وسى ارادا قالىپ، جەرگىلكتى ورىننىڭ سايلحات شارۇاشلىعن دامتۇعا ات سالسادى.

تاشقورعان سايلحات بايلىعنىڭ كومەسكى كۇشىن اشۇدى اۇنزعا العاندا، جا جۇان تەبىرەگەن كوڭىل كۇيىن جاسىرا المادى. ونىڭ قاراۇنشا، جەرگىلكتى سايلحات كاسىبىنىڭ داموۇ ۇدەلى كەزەڭگە ئوتىپ، شارۇاشلىق قۇرۇشلاردىڭ ونەرىن ايگىلەيتىن جەرى، ال مادەنيەت بايلىعن قورعاۋ، مۇراگەرلىك ەتۇ جەرگىلكتى سايلحات كاسىبىن داميتۇدىڭ ئتۇينى بولعان. "قانشالقتى بايىرعى بولعان ساين، سولعۇرلىم مادەنيەت باۋراعىشتعى بولادى، قانشالقتى ۇلتتىق ئتۇس العان ساين، سولعۇرلىم حالقارالىق سانگە يە بولادى".

بۇگىندە تۇتاس وڭىرلىك سايلحات پامير ۇسىتىرتىندە دامىپ كەلە جاتىر. تايادا جا جۇان "كونە قالپىنان جازباي جوندەۇدى" نەگىز ەتكەن 10 نەشە قوناق ئۇي، حالقتىق تۇسەلحانا نسانىنا قاتناسۇدا ەكەن ئارى جۇمس جۇرگىزۇ ئتۇينىن جەرگىلكتى سايلحات كاسىبى دارىندىلارىن جەتىلدىرۇ جاعىنا قاراي اۇدارعان.

28 جاستاعى تاجىك ۇلتىنان شققان شارۇاشلىق قۇرۇشى جاس ئدىلدار يالقۇپ بىلتىر جا جۇاننىڭ قوسىنا قاتناسپ، "كۇن باتپاس" سالت ـ سانا مۇراجاي اسحاناسىن جۇرگىزۇگە جاۇاپتى بولعان، سوندايـ - اق جا جۇانعا دلەسپ باسقارۇدى ۇيرەنگەن. ونىڭ جۇمس جۇرگىزۇندە اسحانانىڭ ۇلتتىق سالت ـ سانا مەن مادەنيەت لەبى انا ـ ءۇرلىم قويۇلاي ئتۇستى.

"ولار وسى ارانىڭ ئتول تۇماسى، جەرگىلكتى ورىننىڭ تاريحىن، مادەنيەتىن قانىق بىلەدى، جەرگىلكتى ادامدار قاتناسسا سايلحات ونمدەرىننىڭ 'سرتقى كەلبەتى مەن رۇحىن قاتار سومداۇعا' بولادى، بۇل جەرگىلكتى ورىننىڭ بو ـ لاشاقتىق داموۇنا دا پايدالى"، ـ دەدى جا جۇان.

شينجياڭعا كومەكتەسۇشى كادرلار:

ۇستىرتتە كۇرەس ئزىن قالدىردى

2018 ـ جىلى 10 ـ ايدىك 17 ـ كۇنى انگاك توبىنىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۇشى كادرى ما رۇڭساي تاشقورعانعا كەلگەن العاشقى كۇنى جەرگىلكتى كادرلارعا بىلەسپ، اۇبلعا بارىپ تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ جۇرگىزدى. سول كۇنى مەملەكەتتىك كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ كۇنى بولاتىن.

تاشقورعان وسىدان بۇرىن مەملەكەتتىك كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ ـ ورگەندەتۇ قىزمەتىندەگى ئتۇينىدى اۇدان ەدى. بۇل جەرگە العاش كەلگەنىندە ما رۇڭساي ئۇرتىس 150 كۇن بويى ەگىنشى ـ مالشى وتباسىندا تاماقتانىپ، سوندا جاتىپ تۇردى. ما رۇڭساي شينجياڭعا كومەكتەسۇدە "جاقسى قۇرىشتى"، ئسوز جوق، قاجەتتى جەرگە قولداۋ بەكمەنە كەلەدى.

وتكەن 2 جىلدا انگاك توبى جيىنى 30 ميللىون يۇانعا جۇىق قارجى قوسىپ، تاشقورعانىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۇن جەبەدى: اۇداندىق باستاۋش مەكتەپتە السى ارالقتى وقىتۇ ورتالعى بولدى، شيپاحاناعا 4 ولشەمدى رەڭدى B تيپتى ۇلترا دىبىستىق تەكسەرۇ اسپابىن اكەلدى، جۇمىرتقالىق تاۇىق فەرماسى جانە قوداس ەتىن مانەرلەۇ زاۇاۋدى دا سالىنىپ بولىپ دسكە قوسلۇ الدىندا تۇر.

ئۇستىرت بارقىت ئشوبى سياقتى جەرگىلكتى اۇىل شارۇاشلىعى ەرەكشە ونمدەرى تۇتىنۇ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ بويىنشا ۇلى تاۇ قويناۋنان شعىپ، وتانىمزدىڭ ۇلكەن باتىس سولتۇستىگىنەن ۇلكەن شعىس سولتۇستىگىنە جەتتى. انگاك توبىنىڭ تاعى ئبىر شينجياڭعا كومەكتەسۇشى كادرى جاڭ يۇنحۇي بىلتىر قىستا تاڭەرتەڭنەن كەشكە دەيىن 5 كۇن ارپالىسىپ، پامير ئۇستىرتىنىڭ قوداس ەتىن جانە قوي ەتىن كوكتەم مەرەكەسىنەن بۇرىن لياۇنيڭنىڭ انشانىنا جەتكىزۇگە كەپلدىك ەتتى.

2005 ـ جىلدان بەرى، انگاك توبىنىڭ 40قا جۇىق شينجياڭعا كومەكتەسۇشى كادرى وسى ارعا كەلىپ قىزمەت دستەپ، قارجى قوسۇ، تەحنيكا، دارىندى جانە باسقارۇ جاعىنداعى ۇستانمدارىن وسى ارعا اكەلدى. 2019 ـ جىلى تاشقورعان اۇدانى كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كەدەيلىك قالپاعىنان الىپ تاستادى.

"بولاشاقتا بۇل جەردەن الىپ كەتەتىنمىز، ەڭ باعالى بولعان پامير ئۇستىرتىنىڭ قاراپايىم حالقىنا سالت ـ سانا سى؛ ال ەڭ ئۇمت ەتەتىنمىز كۇرەسكەرلەرگە ئتان رۇحتى وسىندا قالدىرىپ كەتۇ"، ـ دەدى ما رۇڭساي.

(شينحۇا اگەنتتىگىنىڭ ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى)

جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى كەزىندە ئۇرىمجى قالاسىندا قاتناس ساقشى تاراۇلارى ەمتيحان بەرەتىن وقۇشىلاردىڭ ئجۇرىس ـ تۇرىسىن كۇش سالا قامتاماسىزداندىرادى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتىلشىسى **سۇي يۇنيان** 7 ـ ايدىك 3 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 2020 ـ جىلعى مەملەكەتىمىزدىك جوعارى مەكتەپتەرگە وقۋشى العاشقى ەمتيحان 7 ـ ايدىك 6 ـ كۇنى ساعات 16دان 18گە دەيىن ەمتيحان بەرەتىن وقۇشىلار الدىن الا ەمتيحان الاڭىن كورگەن كەزدە، قاتناس ساقشى تاراۇلارى ەمتيحان ورىندارىنىڭ الدىنداعى سوندايـ - اق سول ماڭداعى جولداردا قاتناس ئارتىلعان قورعاۋ قىزمەتىن جاقسى دستەيدى. قاتناس ساقشىلارى ەمتيحان بەرەتىن وقۇشىلارعا، ئسوز جوق، ەمتيحان الاڭىنا بارىپ تۇراقتاندىرۇدى، ەمتيحان بەرەتىن كۇنى ەمتيحان بەرۇ ورنىنا الدىن الا، حاۇىپسىز جەتۇگە شىنايى كەپىلدىك ەتۇدى ەسكەرتەدى.

ەمتيحان مەزگىلىندە قاتناس ساقشىلارى ئارقايسى ەمتيحان ورىندارىنىڭ الدىنداعى جول بولكتەرىندە، قاراستى اۇماقتاعى ئتۇينىدى جول اۇنزدارىندا ەمتيحان ورىنىنىڭ توڭىرەگىندەگى قاتىناستى ىركىلىسسزدەندىرۇدى كۇشەيتىپ، ناق مايداندا جاعدايعا نەگىزدەلىپ، ئتۇينىدى جول بولكتەرىندە قاتناس باسقارۇ ـ تىزگىندەۇدى جۇرگىزەدى؛ سونىمەن بىرگە، ەمتيحان ورىندارىنىڭ توڭىرەگىندەگى اۇماقتاردا اۇتوكولىك توقتاتۇ ورىندارىن ۇيلەسىمدى ورناالاستىرىپ، كولىك توقتاتۇ، كولىك قويۇ قىزمەتىنە نۇسقاۇشىلىق دستەۇدى جاقسى دستەيدى. ئار كۇنى ساعات 11دەن 13كە دەيىن ئارقايسى ەمتيحان ورىندارىنىڭ ەمتيحان قاعازىن قايتارىپ اكەلۇ جانە ەمتيحان قاعازىن تاپسىرىپ الۇ ۇاقتى، تارماق اترەت قاتىستى جەتكىزەتىن اۇتوكولكتەردىڭ قالىپتى قاتناۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتەدى.

ەمتيحان مەزگىلىندە جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتىلشىسى **شيە حۇيبيان** 7 ـ ايدىك 3 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۇتونوميالى رايوندىق اۇا رايى ستانسياسىنان ۇعسۇعا قارالعاندا، مەجمەن 7 ـ ايدىك 5 ـ كۇنىنەن 7 ـ ايدىك 9 ـ كۇنىنە دەيىن بۇكىل شينجياڭداعى ئارقايسى جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى ورىندارىندا نەگىزىنەن كۇن اشىق بولىپ، سوڭىنان بۇلتتايدى، سولتۇستىك شينجياڭنىڭ ئشنارا جەرلەرىنە جاڭبىر جاۇادى، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ باسىم كوپ جەرلەرىندە، شعىس شينجياڭدا جوعارى تەمپەراتۇرالى اۇا رايى جالعاسىپ، ئشنارا جەرلەردە 40℃تان اسادى. اۇتونوميالى رايوندىق اۇا رايى ستانسياسى قالىڭ ەمتيحان بەرەتىن وقۇشىلارعا جانە ولاردىڭ اتا ـ انالارىنا دستقتان ساقتانۇعا، كۇنگە كۇيۇدەن ساقتانۇعا كوڭىل ئبولۇدى ەسكەرتسىپ، ئارقايسى ەمتيحان بەرۇ ورىندارىندا سۇمەن قامداۇ، دستقتى قايتارۇ سياقتى قاتىستى قىزمەت وتەۇلەردى جاقسى دستەۇدى ۇسىنىس ەتەدى.

الدىن الا مالىمەتتە كورسەتىلۇنشە، 7 ـ ايدىك 5 ـ كۇنى كۇندىزدەن 7 ـ ايدىك 7 ـ كۇنى تۇنگە دەيىن بىلە قازاق اۇتونوميالى وبلسى، بۇرا ـ تالا موڭعۇل اۇتونوميالى وبلسى، تارباعاتاي ايماعى، التاي ايماعى، ۇرىمجى قالاسى، شىحزى قالاسى، سانجى حۇيزۇ اۇتونوميالى وبلسى سياقتى ئبىر ئبولىم وڭىرلەردە، اسىرەسە، تاۇلى وڭىرلەردە سەبەزگى نەمەسە از جاڭبىر جاۇادى، ئشنارا جەرلەردە قسقا مەزەتتىك كۇشتى جاۇىن ـ شاشىن، نايزاعاي، قاتتى بوران، بۇرشاق جاۇۇ سياقتىلار تۇنلادى، قالىڭ ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلار ئجۇرىپ ـ تۇرعاندا جاڭبىرلىق بۇيمدار ـ دى الا ئجۇرۇگە ئتيس. 7 ـ ايدىك 8 ـ كۇنى كۇندىزدەن تۇنگە دەيىن بۇكىل شينجياڭنىڭ باسىم كوپ جەرلەرىندە كۇن اشىق بولىپ، سوڭىنان بۇلتتايدى؛ 7 ـ ايدىك 9 ـ كۇنى كۇندىزدەن تۇنگە دەيىن تلە وبلسىنىڭ وڭتۇستىك بولىگىندەگى تاۇلى وڭىرلەر، قىزىلسۇ قىرعىز اۇتونوميالى وبلسى، اقسۇ ايماعىنىڭ سولتۇستىگىندەگى تاۇلى وڭىرلەر، باينعولين موڭعۇل اۇتونوميالى وبلسىنىڭ سولتۇستىك بولىگىندەگى تاۇلى وڭىرلەر سياقتى ئبىر ئبولىم وڭىرلەردە سەبەزگى نەمەسە از جاڭبىر جاۇادى.

اۇتونوميالى رايوندىق اۇا رايى ستانسياسى مىنانى ەسكەرتەدى: جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى كەزىندە وڭتۇستىك شينجياڭداعى ئبىر ئبولىم ەمتيحان ورىندارىندا قيىس شعىستان 5 بال اينالا ـ سىندا جەل سوعادى، ئشنارا ساتتە بوز بوران سوعادى نەمەسە شاڭ ـ توزاڭ جاۇادى، ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلارعا، اتا ـ انالارعا، سوندايـ - اق قاتىستى قىزمەتكەرلەرگە ساقتانۇعا كوڭىل ئبولۇ ۇسىنسىن بەرەمىز. سونىمەن بىرگە، ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلار مەن ولاردىڭ اتا ـ انالارىنا جەرگىلكتى اۇا رايى ستانسيالارى تاراتقان دەر كەزىندەگى اۇا رايى ينفورماتسيالارىن تىڭداۇعا كوڭىل ئبولۇدى، ەمتيحان بەرۇگە بارۇ مەن اۇلىنا قايتۇ ۇاقتىن الدىن الا ويداعىداي ورنالاستىرۇلارىن ەسكەرتەمىز.

جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى كەزىندە، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ باسىم كوپ جەرلەرىندە، شعىس شينجياڭدا جوعارى تەمپەراتۇرالى اۇا رايى جالعاسادى

اۇتونوميالى رايوندىق اۇا رايى ستانسياسى ەمتيحان بەرەتىن وقۇشىلارعا جانە ولاردىڭ اتا ـ انالارىنا دستقتان ساقتانۇدى ەسكەرتەدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۇتونوميالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ مەڭگەرمەسى جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇ باسقارماسىنىڭ باستىعى يان كمەيڭ بىلاي دەپ تانستىردى: رايونمز جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇ قاراجاتىن ئوتىنىش ەتىپ الۇ ۇاقىت شەگىن ۇزارتىپ، سپاتتاما ماتەريالدارىن ازايتتى، جۇمسسزدار قوعامدىق قامسزداندىرۇ كارتچكاسى نەمەسە ازاماتتىق كۇالىگى ارقىلى قامسزداندىرۇعا قاتناسقان جەرىندەگى جۇمسسزدار قامسزداندىرۇدىن بتىرگەن قۇرىلمنان قاراجاتتى ئوتىنىش ەتىپ الۇنا بولادى، ەڭبەك قاتناستان توقتاتۇ نەمەسە كۇشىنەن قالدىرۇ سەپاتتاماسى سياقتى ماتەريالدار ەندىگارى قاجەت ەتلمەيدى. سونىمەن بىرگە، رايونمز ينتەرنەت جەلسىندە ئوتىنىش ەتىپ الۇدى جەدەل بتىرەدى، جۇمسسزدار "新疆智慧人社" قول تەلەفون APPدن ئتۇسىرىپ، ۇيدەن شقپاي ـ اق جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇ قاراجاتىن، جۇمسسزدىق كومەك قاراجاتىن ئوتىنىش ەتىپ الۇنا بولادى.

«حابارلاندىرۇدا» مىنالار ايقىندالدى: جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇدى قامتاماسىز ەتۇ كولەمى بارلىق قالا، اۇىلداعى قامسزداندىرۇعا قاتناسقان جۇمسسزدارعا دەيىن كەڭەيتىلەدى. قامسزداندىرۇعا قاتناسۇ اقسىن تولەگەننە ئبىر جىل تولىپ، جەكە قالاۇنا جاتپايتىن سەبەپتەن جۇمستانۇى توقتاپ قالىپ، جۇمسسزدار بويىنشا تركەلگەندەر ئارى كاسىپ نزدەۇ تالابى بولعان جۇمسسزدارعا جۇمسسزدار قامسزداندىرۇ قاراجاتى تاراتىلادى. سونىمەن بىرگە، 2019 ـ جىلى 12 ـ ايدان باستاپ، جۇمسسزدار قامسزداندىرۇ قاراجاتىن الۇ ۇاقتى تولىپ ئالى جۇمستانباعان، ونىڭ ۇستىنە زاڭدا بەلگىلەنگەن پەنسياعا شعۇ جاسىنا ئبىر جىلعا تولمايتىن ۇاقت قالعان جۇمسسزدارعا جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇ قاراجاتى زاڭدا بەلگىلەنگەن پەنسياعا شعۇ جاسىنا دەيىن ۇزبەي تاراتىلادى. جۇمسسزدار جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇ قاراجاتىن العان مەزگىلدە نەگىزگى ەمدەۇ قامسزداندىرۇ قاراجاتى ونىڭ اتىنان ۇاكىلەتتىك تاپسىرىلادى، بەلگىلەمە بويىنشا باعا ۇاقتىشا قوسىمشا قاراجاتى، جەرلەۇ كومەك قاراجاتى جانە قامقورلىق قاراجات قاتارلىلار تاراتىلادى.

جۇمسسزدىق كومەك قاراجاتى كەزەڭدىك سيپاتتى تاراتىلادى. 2020 ـ جىلى 1 ـ ايدان 12 ـ ايعا دەيىن جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇ قاراجاتىن الۇ ۇاقتى تولىپ، ئالى جۇمستانباعاندارعا، قامسزداندىرۇعا قاتناسپ، جۇمسسزداردى قامسزداندىرۇ قاراجاتىن الۇعا ۇيلەسپەيتىن جۇمسسزدارعا 6 اي بويىنشا جۇمسسزدىق كومەك قاراجاتى تاراتىلادى. قامسزداندىرۇعا قاتناسۇ اقسىن تولەگەننە ئبىر جىل تولعاندارىنا 2020 ـ جىلعى جەرگىلكتى ورىننىڭ جۇمسسزدىق قامسزداندىرۇ قاراجاتى ولشەمنىڭ 80%ى بويىنشا ەسەپتەلپ تاراتىلادى؛ قامسزداندىرۇعا قاتىناسقان، قامسزداندىرۇعا قاتناسقاننا ئبىر جىل تولماعان جۇمسسز حالىق جۇمسكەرلەرىنە 2020 ـ جىلعى قالانىڭ ەڭ تومەنگى تۇرمستى قامتاماسىز ەتۇ ولشەمى بويىنشا 3 ايلىق ۇاقتشا تۇرمس كومەك قاراجاتى اي ساين تاراتىلادى.

ەمتيحان مەزگىلىندە ئارقايسى ەمتيحان ورىندارىنىڭ توڭىرەگىندە 100 مەتر كولەم شىندە اۇتوكولىك توقتاتۇعا تيىم سالىنادى (كۇالىگى بار سمسز ەلەكترلى تەكسەرۇ ـ ولشەۇ كولىگى قاتناسقان ادام ئقپال جاساماعان جاعدايدا، ەمتيحان ورىنىنىڭ داڭمدىق ۇيلەسىمدى ورىندا توقتاۇنا بولادى). ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلاردى تاسيتىن اۇتوكولىك تەر توقتاعان سوڭ ايالداماي تەز ئجۇرىپ كەتۇ، اۇتوكولكتەردىڭ جينالىپ، كەپتەلپ قالۇنىڭ الدىن الۇ كەرەك.

قاتناس ساقشىلارى قالىڭ قالا تۇرعىندارىنا جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى كەزىندە سىرتقا شعۇدى ازايتۇدى نەمەسە قاربالاس مەزەتتەن اۇا ـ شا كەزدە شعۇدى، اسىرەسە، تاڭەرتەڭگى قاتناستىڭ قاۇىرت مەزگىلىندە بارىنشا الۇمەتتىك قا ـ تناس قۇرالدارىنا وتىرىپ سىرتقا شعۇدى، اۇتوكولكپەن سىرتقا شىققان كەزدەرىندە ەمتيحان ورىندارىنىڭ الدىنداعى جولداردان بارىنشا اۇاشالانپ، زاڭعا قايشى كولىك توقتاتۇدان ساقتانىپ، قالا رايونى بشىندە سيگنال شالۇعا تيىم سالۇ بەلگىلەمەسنە قاتاڭ بويسۇنىپ، اۇتوكولكتەردىڭ شۇلىن ازايتىپ، ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلارعا سالىسترمالى تنىش ەمتيحان ورتاسىن جاراتۇدى ۇندەيدى.

ەمتيحانعا باراتىن جولداردىڭ ركلىسسزدىگىن قامتاماسىز ەتۇ ئۇشىن، قاتناس ساقشى تاراۇلارى شارلاۇ اۇتوكولكتەرىن، ساقشى موتوتسيكلدەرىن ۇيلەسىمدى جول بولكتەرىندە ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلارعا قولايلى قىزمەت وتەۇگە ورناالاستىرىپ، ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلاردى تاسيتىن اۇتوكولكتەرگە "جاسىل ارنا" اشىپ بەرىپ، "ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلاردى تاسيتىن ەيىر جەتكىزۇ اۇتوكولكتەرىن" ورناالاستىرىپ، الۇمەتتىك اۇتوبۇزعا، تاكسيگە، جەكە اۇتوكولىكتەرىنە ەمتيحان بەرۇگە كۇالىگى ارقىلى) وتىرعان ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلار ئۇشىن اۇتوكولكتەر ـ دىڭ الدىمەن قاتناۇتىن ەڭ جوعارى شەكتە قامتاماسىز ەتەدى. ەمتيحان بەرەتىن وقۇشلار كۇالىك الماي شعۇ، قاتناس كەپتەلسى، ەمتيحان ورىنىنا جاڭلىپ بارۇ سياقتى توسىن جاعدايلارعا جولىققاندا، جول جاعالاۇنداعى مىندەت وتەپ جۇرگەن حالىق ساقشىلارىنان كومەك سۇراۇنا بولادى، جول جاعالاۇلارىنان مىندەت وتەپ جۇرگەن حالىق ساقشىلارى كورىنبەسە، 4801773 ـــ 0991 تەلەفون نومىرىنە جالعاپ، كومەك سۇراۇنا بولادى.